

den Maade, idet de kun faa Andenlærerlønning. Det vilde derfor være meget urimeligt at anvende disse strenge Regler paa Biskolerne. Men samtidig have vi ogsaa ment, at Kravet om, at vedkommende skal have fyldt 25 Aar og have virket i Skolens Tjeneste i 4 Aar, er noget for strengt, noget for haardt og let kan komme til at udelukke virkelig dygtige Kræfter, som vi dog ogsaa have Erfaring for jævnlig kunne findes under 25-Aars Alderen og uden just 4 Aars Skolegerning. Vi have imidlertid ikke ment at burde gaa videre end til at foreslaa Nedsættelse fra 25 til 24 Aar og fra 4 til 3 Aar. Det er navnlig den sidste Lømpelse, hvorpaa jeg tror, at der vil blive lagt mest Vægt fra Lærerstandens Side.

Ændringsforslagene Nr. 8 og 10 ere kun Rettelser. Derimod indeholder Ændringsforslag Nr. 9 en ikke ganske uvæsentlig Forandring i Lovforslaget. Forholdet er jo nemlig det, at er der nogen Klasse af Lærere, hvem vi mene, at Lovforslaget ikke hjælper tilstrækkeligt, saa er det Andenlærerne. Det vilde have været afhjulpet, hvis de Ændringsforslag, vi stillede i Fjor, og som sikrede Avancementet, men som jeg nu ikke skal komme ind paa, vare blevne optagne. Da det nu ikke er Tilfældet efter den Ordning, det foreliggende Lovforslag indeholder, kan det tænkes, at Andenlæreren bliver siddende længe i sit Embede. Dertil er der ogsaa taget Hensyn, idet der efter 20 Aars Tjenestetid er tillagt ham et ekstraordinært Lønningstillæg af 200 Kr., men det normale Alderstillæg, han faar, 100 Kr. hvert tredje Aar, holder op, naar han har siddet 12 Aar i Embedet; der er kun 4 Alderstillæg af den Art, altsaa, forudsætte vi en Begyndelsesløn af 600 Kr., naar han 1000 Kr., og saa maa han vente 8 Aar, inden han faar det ekstraordinære Tillæg, forudsat at han ikke forfremmes. Der mene vi er et Punkt, hvor der uden stor Merudgift for Statskassen kan foretages en billig Forbedring af Andenlærerens Lønning ved at give ham endnu et af disse normale Alderstillæg paa 100 Kr., som gives hvert 3dje Aar. Han vil da, naar han har siddet 15 Aar i Embedet, have naaet 500 Kr.'s Tillæg og bevarer saa i øvrigt Udsigten til et ekstraordinært Tillæg af 200 Kr. efter 20 Aars Tjeneste. Vi have naturligvis maattet spørge os selv, hvor meget denne Forandring af Andenlærerens Stilling vilde forhøje Udgiften for Statskassen. Der er i denne Henseende ved Ministeriets Velvilje foretaget en Beregning, der viser, at paa Grundlag af de

nuværende Forhold vil Ændringsforslaget medføre en Forøgelse af Statskassens Udgift med 3800 Kr.; naturligvis først kun med 1000 Kr., og saa, naar de beholde disse 100 Kr. efter ogsaa at have opnaaet Tillæget paa 200 Kr. vil Merudgiften stige med 2,800 Kr., altsaa til 3,800 Kr.

Det næste Forslag er stillet af den højtærede Kirke- og Undervisningsminister og tiltrædes af Udvalget. Det gaar ud paa at fastsætte en Ordning af Vikarvederlaget, naar en Lærer bliver syg eller af anden utilregnelig Aarsag bliver ude af Stand til at besørge sin Undervisning. Enhver human Kommune sørger for, at han da ikke kommer til at bære hele Vikarvederlaget, hvilket kunde blive aldeles ruinerende for ham, men der er ingen Hjemmel for at paalægge den enkelte Kommune en Pligt i saa Henseende, og det kunde vel ogsaa have sine Betænkeligheder. Forslaget gaar ud paa, at Halvdelen af det nødvendiggjorte Vikarvederlag bliver for et Tidsrum af indtil 6 Maaneder at udrede af Skolefonden. Her er altsaa paalagt en Pligt med Hensyn til Halvdelen og indtil en vis Tidsgrænse, men ud over denne Tidsgrænse og dette Maal, Halvdelen, bliver det naturligvis den særlige Kommunekasse forbeholdt frivillig at hjælpe paa Lærerens Stilling og ligeledes Skolefonden forbeholdt frivillig at gøre det, alt under Forudsætning af, at Vikarholdet fremdeles er nødvendigt, og at Situationen ikke er kommen saa vidt, at den vedkommende ikke længere bør forblive i sit Embede, men maa søge Alsked. Vi tiltræde altsaa dette Forslag, men stille et Underændringsforslag, som gaar ud paa, at Ordet „indtil“ rettes til „mindst“, saaledes at Skolefondens Forpligtelse ikke ubetinget begrænses ved de 6 Maaneder. Vi finde, at under almindelige Forhold er det vel nok i og for sig en ret rundelig og rimelig Frist til at blive rask i. men at Forholdene dog kunne stille sig saaledes, at Læreren maa fortsætte med Vikarholdet, og at der ikke er Grund til at afskedige ham, og under denne Forudsætning mene vi, at Forpligtelsen bør vedblive. Den udsætter ikke Skolefonden for særlig Fare. Det er klart, at hvis Lægeerklæringer og andet viser, at Aarsagen til Vikarhold er ophørt, hører det straks op i samme Øjeblik. Det er altsaa kun disse ekstraordinære Tilfælde, hvor den fortsatte Ydelse virkelig er billig, som vi have tænkt paa ved vort Underændringsforslag.

Alle de Ændringsforslag, der staa tilbage, angaa Tidspunktet for Lovens Ikraft-